

ΜΙΑ ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

# Ο παροικιακός Τύπος τα τελευταία 40 χρόνια

ΜΕΡΟΣ 8ο

Γράφει ο Γιώργος Χατζηβασίλης



## Μάς τα έκαναν γυαλιά-καρφιά

“Έλλειψη χρημάτων, στάση εμπροδίου”, λέμε οι Έλληνες και η “Ελληνική Φωνή” πολύ γρήγορα ξέμεινε από χρήματα, αλλά αυτό δεν ήταν το μόνο πρόβλημα που αντιμετωπίζαμε. Τα γραφεία της ήταν σε έναν δρομάκο του Ρέντφρεν και εύκολη λεία για εγγληματικές ενέργειες, αφού δύο φορές αποπειράθηκαν να πυρπολήσουν τις εγκαταστάσεις της χωρίς επιτυχία, ενώ αντιμετωπίζαμε και προβλήματα με τη διανομή της εφημερίδας. Συμπάροικος που διαβάζει αυτά τα δημοσιεύματα τηλεφώνησε την περασμένη εβδομάδα για να μου υπενθυμίσει το πρόβλημα που αντιμετώπιζαν οι αναγνώστες όταν πήγαιναν να την αγοράσουν στο μαγαζί και την εύρισκαν σκορπισμένη στους γειτονικούς δρόμους!

Παρόλα αυτά, τα γεγονότα εδώ και στην πατρίδα βοηθούσαν στις πωλήσεις. Ένα από αυτά ήταν ο ερχομός του Ανδρέα Παπανδρέου στην Αυστραλία και επειδή θα ήταν φιλοξενούμενος στο σπίτι του Δημήτρη Καλομοίρη η “Ελληνική Φωνή” βρέθηκε δίπλα του, μάλιστα, αν δεν κάνω λάθος, ο Μυγδάλης πρωτοστατούσε στην οργάνωση ομάδας σωματοφυλάκων του. Φυσικά, ο λαύρος αρχηγός του ΠΑΚ εντυπωσίασε τα πλήθη με τις ομιλίες του και έβαλε τις βάσεις για το μελλοντικό παράρτημα του ΠΑΣΟΚ στο Σίδνι.

Το 1974, ο Γιώργος Τσερδάνης πήρε τη γενναία απόφαση να εκδόσει δική του εβδομαδιαία εφημερίδα, το “Νέο Κύμα”. Πρέπει ν’ αναφέρω σ’ αυτό το σημείο ότι οι νεαροί τότε Γιώργος Τσερδάνης και Γιώργος Μεσσάρης ήταν οι πρώτοι από μια γενιά νέων δημοσιογράφων, αργότερα ο Βασίλης Πασσάς και ο Οδυσσέας Πλατύραχος, οι οποίοι μπορούσαν να συνδυάσουν την παλιά τεχνολογία στην εφημεριδοποιία με την καινούργια, που ήταν η πρώτη φάση μιας επανάστασης στη στοιχειοθεσία και σελιδοποίηση των εφημερίδων. Να πω πριν ασχοληθώ λεπτομερώς με το θέμα, ότι αυτή η επανάσταση στον Τύπο της Αυστραλίας ήταν ελληνική πρωτοβουλία και άρχισε στον “Κήρυκα”.

Την εποχή εκείνη, λοιπόν, οι δύο Γιώργηδες άρχισαν με ενθουσιασμό μια ευδόκιμη σταδιοδρομία στα παροικιακά ΜΜΕ που τους ανέβασε στην κορυφή. Ο Μεσσάρης, που είχε σπουδάσει ναυπηγός στην Ελλάδα, ήρθε στην Αυστραλία μερικά χρόνια μετά τον Τσερδάνη, αλλά είναι χαρακτηριστικό ότι και οι δύο ασχολήθηκαν επιτυχώς τόσο με τον Τύπο, όσο με τη ραδιοφωνία και την τηλεόραση και οι δύο χρημάτισαν αρχισυντά-

κτες και οι δύο έχουν πολύ καλή γνώση της ολικής διαδικασίας για την έκδοση μιας εφημερίδας. Γι’ αυτό άλλωστε και οι δύο έγιναν περιζήτητοι στα ΜΜΕ. Να προσθέσω ότι ο Τσερδάνης είχε ασχοληθεί για πολλά χρόνια και με το παροικιακό Θέατρο.

Το 1974 ο Γιώργος Μεσσάρης ήταν δεσμευμένος με τον “Κήρυκα” λόγω της συγγενειάς του με την Ελένη Σκάλκου, αδελφή της μητέρας του, ενώ ο Τσερδάνης ήταν ελεύθερος σκοπευτής και εκινείτο ανάμεσα στις παροικιακές εφημερίδες ανάλογα με τα χρηματικά κίνητρα και τις φιλοδοξίες του. Πολύ αργότερα έμαθα πως όταν αρχίσαμε την “Ελληνική Φωνή” ο Τσερδάνης ήθελε να μάς ακολουθήσει έστω και με μείωση του μισθού του, αλλά -όπως λέει ο ίδιος- αγνοήθηκε από επαγγελματικές αντιζηλίες. Τον δέλεασε, πάντως, μια πρόταση του Πίτερ Αρώνη για την αρχισυνταξία του “Εθνικού Βήματος”, που τότε είχε αποκτήσει δικές του τυπογραφικές εγκαταστάσεις.

Όπως ήταν φυσικό, ο Γιώργος φιλοδοξούσε να κάνει το “Βήμα” την πρώτη εφημερίδα του Σίδνι, αλλά βρήκε αντίδραση από τον Αρώνη και ο Γιώργος αποχώρησε απογοητευμένος.

Το “Νέο Κύμα” κυκλοφόρησε σε μια περίοδο που η “Ελληνική Φωνή” χαροπάλευε και κάθε Τετάρτη βράδι δούλευα για να στοιχειοθετήσω τα κείμενα του “Κύματος” που κυκλοφορούσε κάθε Πέμπτη, αλλά πολύ σύντομα ο Γιώργος αντιμετώπιζε δικά του οικονομικά προβλήματα, για τους ίδιους λόγους. Πρώτος συνεργάτης του Γιώργου ήταν ο Δημήτρης Οικονόμου, που μαζί με τον Τάσο Νεράντζη και τον Πάνο Γεωργίου, ξεκίνησαν τη δημοσιογραφική σταδιοδρομία τους στο «Κύμα». Αλλά και η δημοφιλέστατη τηλεπαρουσιάστρια, κα Μαίρη Κωστακίδη, άρχισε να δημοσιογραφεί στο «Κύμα», όπου τα αθλητικά έγραφε ο προπονητής τότε Γιάννης Καλογεράς. Με το «Κύμα» συνεργάστηκε αργότερα και ο Λάμπης Πασχαλίδης όταν αποχώρησε από τον «Κήρυκα».

Να προσθέσω ότι ο Γιώργος είχε τη δημοσιογραφική επιτυχία να αναφερθεί τότε στην ομοσπονδιακή Βουλή από τον Εργατικό υπουργό, Κλάιβ Κάμερον, ένα προκλητικό άρθρο του που αφορούσε στους πρόσφυγες, ενώ ήταν και η σπάνια περίπτωση να πάρει γρήγορα κυβερνητική διαφήμιση που ποτέ δεν ήταν εύκολο πράγμα. Τελικά, όμως, αναγκάστηκε να

πουλήσει το “Κύμα” στον επιχειρηματία συμπάροικο, Τάκη Θεοχαρίδη, που το κράτησε τρία χρόνια.

Στο μεταξύ, τα πράγματα στην “Ελληνική Φωνή” πήγαιναν από το κακό στο χειρότερο. Το χαμόγελο είχε εξαφανιστεί από το πρόσωπο του Τάκη Καλδή, που σαν διευθυντής αγωνιούσε καθημερινά πώς θα πληρώσει για την εκτύπωση της εφημερίδας, τους μισθούς και τα τρέχοντα έξοδα.

Από απόγνωση, ίσως, ο Μυγδάλης άρχισε σκληρές προσωπικές επιθέσεις εναντίον του Θήο Σκάλκου, προσδοκώντας σε μια αντιπαράθεση που θα ανέβαζε το ενδιαφέρον του αναγνωστικού κοινού και για να τον μιμηθεί ο αθλητικογράφος μας, Μιχάλης Αγαδάκος, επιτέθη-

**NEO KYMA**  
— New Wave —

κε με αισχρό τρόπο στον Θανάση Χατζηανέστη, αλλά αυτόν τον έβαλα πολύ γρήγορα στη θέση του και σταμάτησε. Όμως ήταν αρχή των αντιπαράθεσεων ανάμεσά μας, καθώς έφθιναν τα όνειρά μας και ο αρχικός ενθουσιασμός.

Οι προσπάθειες του Μυγδάλη για μια δημόσια αντιπαράθεση με τον “Κήρυκα” δεν ευδόκωσαν επειδή ο συννετός Μεσσάρης συμβούλευσε τον Θήο Σκάλκο ότι δεν τον συμφέρει ν’ απαντήσει στις προκλήσεις για ν’ αποδειχτεί η άποψή μου, ότι ο «Κηρυκας» θα βρισκόταν σήμερα σε πολύ καλύτερη θέση αν αργότερα είχε καλούς διευθυντές. Πιστεύω ακράδαντα ότι η επιτυχία κάθε ηγέτη και το μέγεθός της, είναι συνδεδεμένη με την ποιότητα των συμβούλων του.

Ήταν φανερό πια ότι η “Ελληνική Φωνή” δεν είχε μέλλον, το ενδιαφέρον εξανεμίστηκε, ο καθένας πήγαινε και ερχόταν κατά βούληση και κάποιοι ήδη σκέπτονταν εναλλακτικές λύσεις μετά την αναπόφευκτη χρεοκοπία.

Μπροστά σ’ αυτή την θλιβερή προοπτική, ο Βαγγέλης Περούλιας και εγώ μελετούσαμε τρόπους για ν’ αυξήσουμε τα εισοδήματα της εφημερίδας και να προλάβουμε το κακό με τον μόνο τρόπο που γνωρίζαμε, τη στοιχειοθεσία άλλων εντύπων. Σ’ αυτή την προσπάθεια ανακαλύψαμε τη φωτοστοιχειοθεσία που τότε ήταν στα σπάργα, αλλά είχε πολλά πλεονεκτήματα σε σύγκριση με την λινοτυπική. Κάναμε έρευνες, διαβάσαμε τόμους ενημερωτικού υλικού, είδαμε τα μηχανήματα να εργάζονται, ζητή-

σαμε τιμές από αντιπροσωπείες για το κόστος των απαραίτητων μηχανημάτων και βγάλαμε το συμπέρασμα ότι με τη φωτοστοιχειοθεσία μπορούσαμε ν’ ανταγωνιστούμε με επιτυχία τις επιχειρήσεις στοιχειοθεσίας που χρησιμοποιούσαν λινοτυπικές.

Γράψαμε μια λεπτομερή έκθεση που ενέκριναν οι άλλοι συνάδελφοι και καλέσαμε σε σύσκεψη τους εκδότες για να κάνουμε την πρότασή μας. Τα γράφω όλα αυτά, ίσως ανιαρά, επειδή έχουν μεγάλη σημασία όσον αφορά στην εξέλιξη των παροικιακών εντύπων.

Για να εφαρμόσουμε τα σχέδιά μας με τη φωτοστοιχειοθεσία ήταν αναγκαίο οι ιδιοκτήτες της “Ελληνικής Φωνής” να διπλασιάσουν την επένδυσή τους στην εφημερίδα και το απέρριψαν. Η απόφασή τους ήταν δικαιολογημένη, επειδή τους ζητούσαμε να επενδύσουν χρήματά τους σε έναν τομέα πρωτοποριακό, άγνωστο για όλους μας πέραν από τις όποιες έρευνές μας. Προφανώς δεν ήθελαν να διπλασιάσουν το κόστος της επένδυσής τους στην “Ελληνική Φωνή”, που πρόσφατα έμαθα από τον κ. Κίκη Ευθυμίου ότι είχε ζημίει δύο χιλιάδες δολάρια την εβδομάδα, ποσό καθόλου ευκαταφρόνητο για την εποχή εκείνη.

Μετά την απόρριψη και της τελευταίας ελπίδας για τη σωτηρία της εφημερίδας μας η ατμόσφαιρα είχε γίνει ανυπόφορη, αφού δεν ξέραμε τί μέλλει γενέσθαι, μέχρι που μια μέρα ο Τάκης Καλδής μου είπε ότι ο Χρήστος Λούης ήθελε να την αγοράσει για να διαφημίσει τους κινηματογράφους του. Το πίστεψα γιατί δεν υπήρχε λόγος να μου δώσει ψεύτικες ελπίδες που, έτσι κι αλλιώς ματαιώθηκαν ένα πρωινό, όταν πήγα ν’ ανοίξω τα γραφεία της εφημερίδας και έμεινα με το στόμα ανοιχτό και τα κλειδιά στο χέρι.

Η κλειδαριά της σιδερένιας πόρτας βρισκόταν στο πεζοδρόμιο και όταν μπήκα μέσα τα εξαρτήματα από τα μηχανήματά μας είχαν φτάσει στο γραφείο υποδοχής. Το θέαμα ήταν χειρότερο στο τυπογραφείο, με τα σπασμένα μηχανήματα, αλλά και τα τζάμια στα παράθυρα. Μόνο η λινοτυπική του Περούλια είχε γλιτώσει από την μαγιά των καταστροφών, γιατί περί μανιόδους επίθεσης επρόκειτο.

Όμως η “Ελληνική Φωνή” έπρεπε να κυκλοφορήσει και αρωγός ήρθε ο Πίτερ Αρώνης, λόγω της αντιπαλοτήτάς του με τον Θήο Σκάλκο και μάς επέτρεψε να χρησιμοποιούμε τις δικές του εγκαταστάσεις για να ετοιμάζουμε την εφημερίδα μας, μέχρι ν’ αντικατασταθούν τα σπασμένα μηχανήματα.

**ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΧΗ ΤΡΙΤΗ: Μάς έσπασαν τα τζάμια και κρύνουμε!**